

Till
/enligt sändlista/

Naturreservatet Gallhålan i Härryda kommun

**- beslut om ändrade föreskrifter m.m. samt utökning
av reservatsområdet**

Innehåll

Administrativa uppgifter
Beslut om bildande m.m.
Syfte
Beslut om föreskrifter
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Ärendets handläggning
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Fastighetsförteckning
Bilaga 5. Remissammanställning
Bilaga 6. Sändlista
Bilaga 7. Besvärshänvisning, formulär O4

Administrativa uppgifter

Namn:	Naturreseptet Gallhålan
Nvr id	2000800
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Härryda
Ungefärlig mittpunkt	N 6397946, E 332745 SWEREF99
Fastigheter och ägare samt inskrivna nyttjanderätter	<i>Enligt förteckning (bilaga 4)</i>
Areal (ha):	96 hektar (91 land, 5 vatten)
Förvaltare:	Härryda kommun
Natura 2000-beteckning:	-
Naturgeografisk region:	Södra Västergötlands sprickdalsområde
Objektskategori:	Ädellövskog
IUCN-kategori:	IV, Habitat/Artskyddsområde

Beslut om bildande m.m.

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsas på kartan i bilaga 1 som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Naturreservatet Gallhålan. Naturreservatets gränser skall märkas ut i terrängen.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen skötselplanen i bilaga 3 och utser, med stöd av 21 § samma förordning, Härryda kommun till förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen har tidigare beslutat om följande områdesskydd som berör det nu bildade naturreservatet:

- Gallhålan naturreservat, beslutat enligt 7 § naturvårdslagen den 16 december 1988, dnr 11.1211-305-87.

Länsstyrelsen beslutar härmed att upphäva detta äldre beslut; upphävandet ska gälla från den tidpunkt då nu aktuellt reservatsbeslut vinner laga kraft. Detta innebär att området kvarstår som naturreservat med nya bestämmelser.

Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och vårda ett värdefullt ädellövskogsområde samt de botaniskt och faunistiskt intressanta naturmiljöer det inrymmer;
- bevara och tillgängliggöra området för friluftsliv och pedagogisk verksamhet;
- bevara och tydliggöra kulturhistoriska värden.

Syftet ska tryggas genom att:

- området skyddas mot fysisk exploatering;
- skogen undantas produktionsinriktat skogsbruk och sköts genom helt naturvårdsinriktade åtgärder;
- några av områdets kulturhistoriska lämningar synliggörs och kunskap om dessa sprids genom olika informationsåtgärder;
- friluftslivet gynnas genom iordningställande och underhåll av rid- och promenadstigar, grillplatser, parkeringsplats och informationsåtgärder;
- några av områdets f.d. ängs- och åkermarker årligen hävdas genom slåtter, röjning och hamling och hålls tillgängliga för friluftsliv.

Reservatsförvaltningen skall inriktas mot att genomföra de åtgärder enligt skötselplan som krävs för att trygga syftet. Det innebär bl.a. biotopvårdande åtgärder såsom granreducering i områdets ädellövskogar samt underhåll av områdets stigar och rastplatser.

I vissa delområden där barrskog avverkats, eller enligt skötselplanen kommer att avverkas, syftar skyddet till att bygga upp nya för såväl den biologiska mångfalden som friluftslivet värdefulla skogsmiljöer.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet fattas med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad;
2. anlägga väg, bro, brygga, ridväg, elljusspår eller parkeringsplats;
3. uppföra mast, antenn, torn, vindkraftverk eller därmed jämförlig anläggning;
4. bedriva täkt i någon form, kommersiellt eller för husbehov, av berg, sten eller jord;
5. anordna upplag annat än tillfälligt för reservatets skötsel;
6. på land eller i vatten skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, gräva, schakta, spränga, utfylla eller tippa;
7. ta bort stenmur eller stenröse;
8. dika, dämna, muddra eller valla in;
9. lägga igen eller kulvertera vattendrag eller öppet dike;
10. avverka, röja, plantera eller utföra annan skogsvårdsåtgärd;
11. skada eller bortföra dött träd såsom torraka, vindfälle eller låga;
12. gödsla eller kalka skogsmark;
13. tillföra kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel;
14. plantera in för trakten främmande växt- eller djurart;
15. framföra motordrivet fordon eller motordriven vattenfarkost;
16. rida annat än på iordningställda ridstigar;

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

17. dra fram ledning i luft, mark eller vatten;
18. sätta upp stängsel eller annan hägnad;
19. sätta upp tavla, skylt, affisch eller därmed jämförlig anordning;
20. bortleda yt- eller grundvatten.

Undantag från föreskrifter enligt A ovan:

Föreskrifterna omfattar ej de under B nedan specificerade åtgärder som skall utföras genom reservatsförvaltaren, eller enligt avtal med denne, dvs viss avverkning och röjning, anläggande av parkeringsplats och leder, gränsmarkering och skyltning m.m. Åtgärderna beskrivs närmare i den till detta beslut hörande skötselplanen (bilaga 3).

Föreskrifterna utgör inte heller hinder mot normala åtgärder för drift och underhåll av väg, luft- och markledning, nätstation och liknande anläggning samt av befintlig pumpanläggning. Inför eventuell avverkning av uppvuxna träd skall dock samråd med Länsstyrelsen ske; som alternativ bör om möjligt topphuggning utföras. Åtgärderna bör utföras under sådana betingelser att markskador inte uppkommer.

Vidare får följande utföras utan hinder av föreskriften

A10,11,15: åtgärder som behövs av säkerhetsskäl vid byggnad, tomt eller väg; vid trädfällning, där akut risk för skada inte föreligger, skall samråd ske med förvaltaren om utförande av åtgärder;

A15: uttransport av älg, hjort eller vildsvin i samband med jakt;

A8,10,11,15: underhållsrensning i Agntjärns utlopp; samråd med Länsstyrelsen skall dock ske;

A11: borttagande av uppkomna vandringshinder i form av t.ex. nedfallna grenar och träd i Agntjärnsbäcken och Dammbäcken.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt skall tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av reservatets gräns i terrängen;
2. anläggande och underhåll av parkeringsplats;
3. uppsättning av informationstavlor;
4. anläggande och underhåll av vandrings- och ridstigar, rast- och grillplatser samt fiskebrygga;
5. avverkning och röjning i skogsmark;
6. slåtter, röjning, utglesning av träd, hamling m.m. i f.d. odlingsmarker;
7. underhålls- och restaureringsåtgärder i kulturmiljöer.

I den till detta beslut hörande skötselplanen (bilaga 3) framgår var anordningar ska utföras och åtgärder vidtas. Anordningar enligt punkterna 2-4 finns angivna på karta 2 till skötselplanen.

Skötselplanens målsättningar och riktlinjer beträffande de olika skötselområdena gäller utan begränsning i tiden. Vid behov kan skötselplanen revideras inom ramen för gällande föreskrifter.

Förvaltaren är Härryda kommun. Förvaltningen skall ske i samverkan med berörda markägare och Länsstyrelsen.

Beträffande skötselplanens åtgärder såsom gallring, röjning etc har förvaltaren möjlighet att avtala om utförandet med t.ex. markägare eller entreprenör.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten (7 kap. 30 § miljöbalken)

Utöver vad som är föreskrivet enligt andra författningar gäller följande i naturreservatet.

Det är förbjudet att:

1. framföra motordrivna fordon eller motordrivna vattenfarkoster;
2. rida annat än på av förvaltaren iordningställda ridstigar;
3. skada berg, sten eller jord genom att borra, hacka, gräva eller liknande;
4. skada levande träd eller buskar eller tillvarata eller på annat sätt skada torraka, låga eller vindfällor;
5. plocka, gräva upp eller samla in kärlväxter, mossor, lavar eller svampar (förbudet avser inte plockning av bär och matsvamp för egen konsumtion);
6. göra upp eld annat än på av förvaltaren iordningställda rast- och grillplatser (förbudet avser inte användning av stormkök eller motsvarande);
7. medföra hund som inte är kopplad;
8. utan tillstånd sätta upp tavla, skylt, affisch eller därmed jämförlig anordning.

C5 avses beträffande uppgrävning och insamling även gälla för berörda markägare och nyttjanderättshavare.

C7 gäller ej för jakträttsinnehavare vid jakt.

Föreskrifterna enligt C gäller inte när förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel eller när förvaltaren eller Länsstyrelsen genomför naturinventeringar; dessa kan även innebära insamling av arter i vetenskapligt syfte.

Enligt vad som följer av 7 kap. 30§ andra stycket miljöbalken gäller föreskrifterna under C omedelbart vid ikraftträdandet, även om de överklagas.

Beskrivning av naturreservatet

Gallhålan är ett stort ekskogsområde i relativt kuperad terräng mellan den uppodlade Tahultsdrumlinen i väster och bebyggelsen vid Landvetter centrum i öster. Förutom höjdparter och sluttningar från drumlinen ned till Agntjärn innefattar reservatet det i landskapet starkt framträdande Brattåsberget i sydöst.

I kommunens naturvårdsplan beskrivs Gallhålan som ett område med högt naturvärde i egenskap av kärna i ett stort, sammanhängande ekdominerat lövskogsområde. Den kuperade terrängen ger ett variationsrikt område med små bäckar, källpåverkad mark och sydvända lodytor. Ekskogen är inte speciellt gammal, och består mest av medelgrova träd. Den till stor del magra hedeskogen har mindre partier med örtrik flora.

Gallhålan är belägen i den norra delen av det mellaneuropeiska ekskogsområdet, där den norrifrån invandrande granen har sin SV-gräns och gärna konkurrerar med eken. Även om Gallhålan f.n. visar upp ganska stora ytor av sammanhängande ekskog i sin typiska, västkustklimatiskt påverkade utformning, är granen på stark frammarsch i delar av reservatet.

Fågellivet är tämligen rikt, med lövskogsarter som mindre hackspett, kattuggla, stenknäck och grå flugsnappare som några av karaktärsarterna. Tre mindre nyckelbiotoper och två naturvärdesobjekt har registrerats i området av Skogsstyrelsen. En restaurering av skogen i delar av reservatet utfördes under 1990-talet.

Gallhålan uppvisar även flera kulturhistoriskt värdefulla odlings- och bebyggelse lämningar, som ger en inblick i de fattigas historia och levnadsvillkor i Landvetter under 1700- och 1800-talen. I området finns också förhistoriska gravrösen och enligt uppgift en kolerakyrkogård.

Reservatets närhet till omgivande bostadsbebyggelse gör att område utnyttjas flitigt som rekreationsområde. Olika ideella föreningar samt flera skolor och förskolor i närområdet använder reservatet för utflykter och aktiviteter.

I Tahult väster om Gallhålan finns flera hästgårdar och en omfattande ridverksamhet bedrivs. En av stigarna i naturreservatet är upplåten för ridning och används flitigt för detta ändamål. Ett nytt ridcenter planeras strax norr om reservatet.

Genom utökningen av reservatet tillkommer bl.a. Brattåsberget, som utgörs av en ekklädd bergskulle väster om Landvetter samhälle. Här finns blockrika branter och klippstup med ädellövskog som hyser flera intressanta växt- och djurarter såsom fällmossa, guldlövmossa och mindre hackspett. Berget utnyttjas som närströvsområde med flera välfrekventerade stigar till höjdområdets utsiktsplatser. Området hänger samman med det nordväst om

berget belägna, ursprungliga reservatet. Tillsammans bildar de ett ca 96 hektar stort ekdominerat område.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Reservatets geografiska avgränsning

Inriktningen i fråga om den geografiska avgränsningen har varit att naturreservatet ska innefatta hela det sedan tidigare bildade reservatet samt de angränsande särskilt skyddsvärda naturmiljöerna, inklusive Brattåsberget.

För några ek- och blandskogsområden söder om det ursprungliga reservatet, inom Bårekulla och Gökskulla, har andra åtgärder bedömts lämpligare för att bevara förekommande naturvärden. Här har Skogsstyrelsen upprättat naturvårdsavtal och medverkat till naturvårdsanpassad skötsel av ekskogen.

Vid Tahult i reservatets västra del omfattar utökningen, efter avvägning mot berörda enskilda intressen, i huvudsak endast de mest värdefulla och kommunägda delarna av lövskogen. Anpassningar av reservatsgränsen har också gjorts dels till fjärrvärmeverket i Brattåsbergets sydöstra del, dels till detaljplanen "Agtjärnsområdet" öster om Agtjärn.

Eftersom det visat sig råda oklarhet om det exakta läget i terrängen för den reservatsgräns som beslutades 1988, har en översyn också gjorts av den. I samband med att denna gräns rekognoserats i terrängen och inmätts har smärre justeringar gjorts för att bättre anpassa gränsen till rådande förhållanden. Bl.a. har gränsen preciserats i förhållande till nu gällande detaljplan för Önneröds by så att det tydligt framgår att några marginella, numera bebyggda partier ej ingår i reservatsområdet. Vidare har en lövskogszon mellan det ursprungliga reservatet och angränsande gångväg i Önneröd, betecknat naturområde i detaljplanen, införlivats med naturreservatet.

Detaljplanen för Önneröds by anvisar också läge för ny parkeringsplats intill Dammbäcken inne i reservatet. F.n. är det dock inte aktuellt att anlägga denna P-plats.

Slutligen har mindre justeringar gjorts i områdets nordöstligaste del inom fastigheterna Gallhålan 1:2, Önneröd 1:123 och Önneröd 1:4, innebärande att smärre åker- och skogsmarkspartier utgått och en zon längs Dammbäcken tillkommit. Den sistnämnda ingår delvis med beteckningen naturområde i detaljplanen Västra Önneröd.

Naturreservatet Gallhålan omfattar efter utökningen totalt 96 hektar, varav ca 86 ha skogsmark, 1 ha myrmark, 1 ha öppen f.d. odlingsmark, 5 ha vatten och 3 ha annan mark.

Reservatsföreskrifterna

Det ursprungliga reservatets föreskrifter har i allt väsentligt överförts till det nya reservatsförordnandet och kompletterats för att ge ett starkare skydd för områdets olika naturmiljöer. Således är t.ex. avverkning för vedbrand inte längre tillåten i reservatet. Med hänsyn till områdets betydelse som närströvsområde har föreskrifterna utformats så att ytterligare en ridstig samt några grillplatser m.m. kan anläggas.

Reservatsföreskrifterna syftar till att förhindra sådana åtgärder och verksamheter som kan påverka områdets värden negativt; här avses även den sammanlagda effekten i ett längre tidsperspektiv av flera åtgärder som bedömda var och en för sig kan framstå som mindre ingripande.

De föreskrifter som avser allmänhetens friluftsliv syftar både till att minska störningar och slitage på de känsliga naturmiljöerna och till att hålla reservatet tillgängligt för aktiviteter som vandring, ridning och grillning. Föreskrifterna innefattar t.ex. förbud mot eldning annat än på särskilt iordningställda platser och förbud mot att medföra lösgående hund. Däremot har det inte bedömts påkallat att f.n. införa föreskrifter om tältning eller om cykling i reservatet.

Beträffande annan lagstiftning av särskild betydelse i reservatsområdet, se nedan under Upplysningar.

Planeringsbakgrund

Det ursprungliga reservatet Gallhålan bildades genom beslut av Länsstyrelsen den 16 december 1988 och har sedan dess förvaltats av Härryda kommun. Syftet har varit att skydda och vårda ädellövskogsmiljöerna samt att hålla området tillgängligt för friluftsliv och pedagogisk verksamhet.

Gallhålan skyddades dock redan 1981 som ”interimistiskt naturreservat” sedan kommunen hemställt hos Länsstyrelsen om lämpligt skydd för området.

I Länsstyrelsens rapport till regeringen år 2003 om *skydd för tätortsnära naturområden i Göteborgsregionen* utgör utökningen av Gallhålan naturreservat en av de föreslagna reservatsbildningarna.

I Härryda kommun har ny översiktsplan antagits under 2012. Som underlag till denna har nya naturvårds- och kulturmiljöplaner också antagits 2012.

Naturvårdsplanen beskriver Gallhålan med omgivning som ”värdefullt landskap”, betecknat L8 Tahult-Gallhålan. Bland åtgärder som tas upp i planen finns dels revidering av skötselplanen för Gallhålan, dels aktiv medverkan av kommunen till utvidgningen av Gallhålan naturreservat.

I *kulturmiljöplanen* utgör del av Gallhålan en av 28 beskrivna kulturmiljöer och har rekommendationerna ”Området vårdas som naturreservat och natur- och kulturvärdena bör även fortsättningsvis lyftas gemensamt i informationsmaterial och skötselplaner”.

I *översiktsplanen*, ÖP2012, ingår Brattåsberget i utvecklingsområde för Landvetter och har där beteckningen ”av Länsstyrelsen föreslagen naturreservatsbildning”. Samma beteckning har den tillkomna delen inom Tahult.

Skogsstyrelsen har under senare år avgränsat tre nyckelbiotoper och två naturvärdesobjekt i reservatsområdet. Strandskyddet för Agntjärn omfattar 100 meter.

Ärendets handläggning

Utökningen av naturreservatet utgör ett led i genomförandet av det program för skydd för tätortsnära naturområden som Länsstyrelsen redovisade till regeringen år 2003. I samband med att programmet togs fram informerades berörda markägare om förslaget att bilda naturreservat.

Nämnas bör även att Naturskyddsföreningen i Härryda den 24 april 2001 inkom till Länsstyrelsen med begäran om skydd för Brattåsberget. Föreningens begäran var föranledd av planerna på ny värmecentral (fjärrvärmeverk) invid Brattåsberget. Värmeverket kom dock att uppföras året därpå.

Arbetet på reservatsbildning inleddes 2007 och avsåg då endast utvidgningen av det befintliga reservatet. På förslag av Naturvårdsverket utökades projektet år 2012 till att även omfatta nya föreskrifter m.m. och revidering av gränsen för det ursprungliga reservatet.

I samarbete mellan kommunen och Länsstyrelsen har under åren 2010-2012 ett förslag till skötselplan, omfattande såväl det befintliga reservatet som de tillkommande delarna, tagits fram. I samband därmed har också kulturhistoriska inventeringar utförts av Bohusläns museum.

Handläggningen har sedan 2007 innefattat markvärderingar och förhandlingar om intrångsersättning samt kontakter i övrigt med berörda markägare och nyttjanderättshavare. Vidare har samråd skett med berörda kommunala förvaltningar. Ett informationsmöte har den 20 augusti 2013 hållits för markägare, organisationer, föreningar m.fl.

Huvuddelen av reservatsområdet utgörs av kommunägd mark. Därutöver berörs elva privatägda fastigheter/brukningsenheter, varav sju i det befintliga reservatet och fyra i de tillkommande delarna. Överenskommelse om intrångsersättning har träffats med ägarna till fastigheterna Härryda Land-

vetter 3:2, 4:35 och 6:24. För den återstående, privatägda fastigheten i det tillkommande området, Härryda Landvetter 5:1, pågår förhandlingar.

För närvarande utgörs drygt 90 % av reservatets landareal av mark för vilken avtal om intrångsersättning träffats och kommunägd mark som avsatts för naturvård.

Förslag till beslut om naturreservatet har den 30 maj 2013 remitterats till Härryda kommun, Trafikverket, Skogsstyrelsen och ytterligare några myndigheter, organisationer, föreningar etc. Samtidigt har, i enlighet med 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., berörda markägare och nyttjanderättshavare förelagts att inkomma med eventuella synpunkter på förslaget.

En sammanställning av inkomna synpunkter jämte Länsstyrelsens kommentarer finns i bilaga 5. Synpunkterna har föranlett att förslaget reviderats på så sätt att ridstigen mot Nytorpsvägen samt gångstigen söder om Agntjärn båda utgår. Dessutom har smärre förtydliganden gjorts i skötselplanen beträffande bl.a. skyltning och tillsyn samt skötsel av växtplatsen för nattviol. I övrigt har inkomna synpunkter inte föranlett någon ändring av remissförslaget. Frågan om eventuell rätt till ekonomisk ersättning med anledning av att nytt beslut fattas för det ursprungliga reservatsområdet hanteras i särskild ordning.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Som framgår av det ovanstående inrymmer reservatsområdet många skyddsvärda naturmiljöer, främst biologiskt intressanta lövskogar men även bergbranter, våtmarker m.m. Den omväxlande topografin och de varierande natur- och kulturmiljöerna gör området attraktivt som rekreationsområde för befolkningen i främst närområdet men även för besökare från Göteborgsområdet i stort.

Enligt Länsstyrelsens mening föreligger ett stort allmänt intresse av att bevara områdets höga naturvärden. Eftersom dessa är av den karaktären att de lätt kan spolieras genom t.ex. avverkning och andra skogsbruksåtgärder är det angeläget att området skyddas på lämpligt sätt. Även ett högt omvandlingstryck i området vad gäller bebyggelse och infrastrukturåtgärder innebär behov av ett starkt skydd för att områdets särskilda värden ska kunna bevaras.

Större delen av området är, som nämnts, skyddad sedan början av 1980-talet. Naturskyddslagstiftningen har emellertid under tiden därefter förändrats, och ny kunskap har kommit fram om natur- och kulturvärdena i området. Vidare har omgivningen förändrats genom att bostadsbebyggelsen expanderat i närområdet, mest påtagligt inom Önneröd. Genom föreliggande

beslut utökas det skyddade området och får nya föreskrifter som ger ett starkare skydd.

Det nytilkomna området Brattåsberget utgör ett framträdande naturområde av betydelse för landskapsbilden vid Landvetter samhälle. Bergsområdet är bevuxet med en hedekskog med intressant växt- och djurliv. Vidare har området särskilda kvaliteter som närströvsområde. Även det tillkommande, kommunägda ekskogspartiet vid Tahult har särskilda värden för naturvården och friluftslivet. Enligt Länsstyrelsens bedömning skyddas dessa värden bäst genom att områdena införlivas i naturreservatet Gallhålan med samma föreskrifter för markägare och allmänhet som i övriga delar av reservatet. Genom reservatsbildningen ges vidare möjligheter att utge ersättning till de privata fastighetsägarna för intrånget i pågående markanvändning.

Exempel på åtgärder m.m. som kan hota Gallhålan naturvärden är:

- avverkning och andra skogsbruksåtgärder såsom bortforsling av vindfällan, lågor och torrakor;
- inväxning av gran i lövskogen;
- sönderkörning av fuktiga-blöta och andra känsliga markområden;
- framdragande av vägar och kraftledningar, uppförande av master etc samt bostadsbebyggelse och annan jämförlig exploatering.

Reservatsområdet är påverkat av buller och luftföroreningar från rv 40 m.fl. angränsande vägar, i viss mån av luftförorening från det intilliggande värmeverket och av förorenat vatten från intilliggande bostadsbebyggelse och från jordbruksmarken i Gökskulla-Tahult. För att områdets kvaliteter för naturvård och friluftsliv ska kunna bevaras är det angeläget att denna påverkan reduceras eller åtminstone inte ökar.

Förutom föreskrifter om förbud mot åtgärder som kan spolia området naturvärden, skall syftet tryggas genom lämplig skötsel av kultur- och skogsmarker. De öppna, f.d. odlingsmarkerna i området skall således även i fortsättningen hållas öppna genom slåtter och röjning, inte minst för att bibehålla för friluftslivet attraktiva miljöer. Skogen i reservatet ska, förutom vissa naturvårdsinriktade åtgärder såsom avverkning av gran i lövskogar och frihuggning av större ädellövträd, i huvudsak få utvecklas fritt.

Med anledning av funktionen som närströv- och utflyktsområde skall särskild omsorg ägnas information till allmänheten om natur- och kulturvärdena. Lämpliga gång- och ridstigar ska märkas ut och underhållas på så sätt att friluftslivets intressen tillgodoses utan att naturvärdena påverkas negativt.

Beträffande upphävandet av det ursprungliga beslutet om naturreservatet Gallhålan bör noteras att detta inte innebär att skyddet såsom naturreservat

upphör. De nya föreskrifterna avses i stället ge ett i vissa avseenden förstärkt skydd för naturmiljön. Därigenom gör Länsstyrelsen bedömningen att föreliggande beslut är förenligt med bestämmelserna i 7 kap. 7 § miljöbalken.

Miljömål

Reservatsbildningen utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålet Levande skogar. Vidare berörs miljö kvalitetsmålen Ett rikt växt- och djurliv samt God bebyggd miljö.

Inom ramen för målet Levande skogar har regeringen gjort bedömningen att ytterligare 320 000 hektar skogsmark i landet bör skyddas som naturreservat fram till år 2010, räknat från 1998. För Västra Götalands län har bedömts att detta motsvarar ca 18 000 hektar. Det utökade skyddet av skogarna vid Gallhålan har utgjort ett led i arbetet med att uppnå detta miljömål.

Miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö innebär bl.a. att den bebyggda miljön ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö. Skyddet av Gallhålan bidrar till detta genom att ett tätortsnära rekreationsområde med höga natur- och kulturvärden bevaras och utvecklas.

Intresseprövning

Med hänsyn till det skydd som behövs för att bevara områdets särskilda värden bedömer Länsstyrelsen ett skydd som naturreservat lämpligt. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syfte. De är främst avsedda att förhindra skador på reservatets naturmiljöer, vartill hör att skydda växt- och djurlivet och att bevara förutsättningarna för friluftsliv. Skyddet innebär att pågående markanvändning (i huvudsak skogsbruk) avsevärt försvåras och att olika former av exploatering förbjuds. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen dock att föreskrifterna - efter den revidering som gjorts i samband med remissbehandlingen - inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I nordöstra delen överlappar reservatsområdet marginellt de gällande detaljplanerna för Önneröds by och Västra Önneröd. Efter samråd med Härryda kommun bedömer Länsstyrelsen dock att beslutet är förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Hushållningsbestämmelser m.m.

Genom att naturreservat bildas med främsta syfte att bevara områdets värdefulla lövskogar och områdets kvaliteter för friluftsliv kan hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken om en från allmän synpunkt lämplig markanvändning anses tillgodosedda. Reservatsbildningen får vidare anses förenlig med intentionerna i kommunens översiktsplan.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap 7 § miljöbalken).

Gagnvirke

I enlighet med de avtal om intrångsersättning som tecknats gäller för berörda, privatägda delar av reservatet att alla virkessortiment inkl. grenar och toppar (GROT) som tas ut ur området med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller staten, om inte annat överenskommes i det enskilda fallet.

Annan lagstiftning som gäller i området

Vid sidan av naturreservatets föreskrifter kan även bestämmelser i andra lagar, förordningar etc. vara av betydelse för att syftet med naturreservatet ska uppnås. Som exempel kan nämnas bestämmelser om fridlysning m.m. i jaktlagen (1987:259), 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Härryda kommun. Förvaltningen skall i lämplig utsträckning ske i samverkan med berörda markägare och Länsstyrelsen.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen skall ligga till grund för naturreservatets skötsel. Planen skall vid behov revideras.

Påföljder

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ MB gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ MB kan medföra straffansvar.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Mark- och miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap 13 § miljöbalken lämnas in till Mark- och miljödomstolen inom ett år

efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i ortstidning (Göteborgs-Posten och Hälaryda-Posten). Sakägare skall anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen var införd i tidningen.

Beslutet skall även kungöras i länets författningssamling. Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av författningen och gäller omedelbart även om de överklagas. Övriga föreskrifter gäller från den dag de vinner laga kraft.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4, bilaga 7. Den som har rätt att överklaga skall göra det inom tre veckor från den dag vederbörande fått del av beslutet.

I detta ärende har länsöverdirektör Agneta Kores beslutat. Naturvårdsintendent Thorbjörn Schafferer har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även Johan Jannert och Sven Swedberg, naturvårdsenheten, Lisa Ragnarsson, kulturmiljöenheten, Ulf Juto, vattenvårdsenheten, Christina Gustafsson, samhällsbyggnadsenheten, och Jonas Ledelius, rättsenheten, deltagit.

Agneta Kores

Thorbjörn Schafferer